

Dosarul nr. 2rac-150/22
(2-20089850-01-2rac-11072022)

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. E. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Societatea cu Răspundere Limitată „Agroparc Management”, Alina Adescalet,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Agroparc Management” împotriva Gospodăriei Țărănești
„Șveț Evghenii” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agroparc
Management”, a fost menținută hotărârea din 29 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți,
sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La data de 29 iulie 2020, S.R.L. „Agroparc Management” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva G.Ț. „Șveț Evghenii” cu privire la repararea
prejudiciului material în mărime de 643 949 lei și încasarea cheltuielilor de judecată
în mărime de 19 318 lei și 47 de bani.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în scopul înființării unei livezi
de vișin, cu o suprafață de 10 ha, S.R.L. „Agroparc Management,, în calitate de
cumpărător, iar G.Ț. ”Șveț Evghenii”, în calitate de vânzător, au semnat contractul
de vânzare-cumpărare a pomilor fructiferi, în baza căruia, vânzătorul a vândut
cumpărătorului, puieți de pomi fructiferi în cantitate de 5500 bucăți în valoare totală
de 115 500 lei, de specia, varietatea conform anexei la contract, iar cumpărătorul
urma să achite prețul puieților, în termen de 7 zile bancare din data semnării
contractului.

A afirmat reclamantul faptul, că în vederea executării obligațiilor contractuale
asumate, G.Ț. ”Șveț Evghenii” a livrat către S.R.L. ”Agroparc Management,, marfa
contractată, iar reclamantul, la rândul său, a achitat în termen costul mărfii.

Potrivit anexei la contract, vânzătorul urma să transmită cumpărătorului pomi
de specie vișin, soi: Mărioara (2100 buc – 21 lei/buc); Erdi Botermo (1800 buc - 21
lei/buc) și Fiurtus (1600 buc; 21 lei/buc).

A mai comunicat reclamantul, că în urma plantării puieților procurați (2015)

de la pârât și intrării acestora în rod deplin (2020), s-a depistat, că pe suprafața plantată cu puiți de soiul Fiurtus din 1600 bucăți, 1560 bucăți nu corespunde soiului procurat, aceștia fiind de calitate inferioară și soi necunoscut.

În scopul identificării soiului necunoscut, reclamantul S.R.L. ”Agroparc Management,, a sesizat Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, care deplasându-se la fața locului, a depistat că, 1560 de pomi sunt de soiul Meteor.

A menționat reclamantul, că specia de vișin de soiul Meteor, nu a fost inclusă în lista pomilor fructiferi contractați, prin urmare, vânzătorul a predat cumpărătorului marfa care nu corespunde calității și conformității mărfii contractate.

A invocat reclamantul că, cuantumul prejudiciului cauzat reclamantului/cumpărătorului constituie suma în mărime de 643 949 lei, sumă compusă din costul pomilor fructiferi nelivrați (1560 buc.) – 391 144 lei și venitul ratat în sumă de 252 805 lei.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului G.Ț. ”Șveț Evghenii” în beneficiul S.R.L.”Agroparc Management,, suma în mărime de 643 949 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 19 318 lei și 47 de bani.

Prin hotărârea din 29 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de S.R.L. „Agroparc Management”, a fost menținută hotărârea din 29 iulie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, a conchis că, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 512, art. 513 alin. (1), art. 514, art. 602 și art. 753 alin. (1), (2) Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) și, art. 934, art. 936, art. 19 Cod civil (în redacția de după 01 martie 2019), raportate la actele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul a considerat întemeiată concluzia instanței de fond de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Agroparc Management”.

Astfel, în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, Colegiul a constatat că, prima instanță corect a stabilit, că izvorul prejudiciului invocat de către reclamant este contractul de vânzare-cumpărare a pomilor fructiferi din 02 noiembrie 2015, astfel, la caz fiind aplicabil cadrul normativ, ce reglementează răspunderea

contractuală între părți.

Colegiul a considerat necesar de a reitera că reieșind din prevederile contractului de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2015, încheiat între S.R.L. „Agroparc Management,, și G.Ț. „Șveț Evghenii,, la pct.7.1. al prezentului contract este prevăzut că vânzătorul poartă răspundere totală de calitatea și conformitatea soiurilor și speciilor indicate în p.1.1 al prezentului contract și se obligă să restituie toate cheltuielile de procurare a puiețului, transportare, plantare, venitul ratat și alte cheltuieli suportate de cumpărător în cazul în care se va dovedi că, puieții sunt contaminați sau nu corespund standardelor confirmate de Actele indicate în p.4.2.; mai mult de 5 % din puieții sădiți nu au intrat în vegetație sau se va constata că, în primul an de rod pomii nu corespund soiurilor și speciilor menționate în prezentul contract.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul, că potrivit facturii fiscale nr. JJ2562421 din 04 noiembrie 2015 și actului de predare-primire din 04 noiembrie 2015, G.Ț. ”Șveț Evghenii” a livrat către S.R.L.”Agroparc Management” pomi fructiferi conform anexei la contractul de vânzare-cumpărare, iar S.R.L.”Agroparc Management” a achitat prețul mărfii livrate -115 500 lei.

Subsecvent, deși, reclamantul S.R.L. „Agroparc Management,, a invocat un prejudiciu cauzat de pârâțul G.Ț. „Șveț Evghenii,, printr-o executare necorespunzătoare a obligației de livrare a mărfii, acesta nu a realizat obligația de a proba neexecutarea condițiilor contractuale invocate și anume a faptului livrării neconforme a mărfii realizate de către pârât/vânzător G.Ț. „Șveț Evghenii,, că 1560 de pomi fructiferi au fost livrați de soi Meteor, adică de soi diferit celui stabilit în contract.

Cu toate că, în cererea de chemare în judecată s-a menționat că Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare prin scrisoarea nr.138 din 14 iulie 2020 a indicat că 1560 de pomi sunt de soiul Meteor, Colegiul a constatat că un act confirmativ al faptului că copacii de soi Meteor, indicați în informația prezentată de Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare care au fost depistați ca fiind plantați pe terenul/livada ce aparține reclamantului S.R.L. ”Agroparc Management,, reprezintă indubitabil pomii fructiferi transmiși de G.Ț. ”Șveț Evghenii” către S.R.L. ”Agroparc Management” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2015, nu a fost prezentat.

Ori, potrivit informației prezentate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor la 10 iunie 2021, în perioada anilor 2015-2019, pârâțul G.Ț. ”Șveț Evghenii” nu se regăsește în lista de producători ai soiurilor de vișin Meteor.

Pertinența și valoarea probatorie la caz a informației parvenite din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, rezultă nemijlocit din cadrul normativ ce reglementează activitatea Agenției și valoarea de drept a constatărilor realizate de autoritatea publică enunțată.

Potrivit prevederilor art.4 alin.(4) din Legea cu privire la pomicultură, controlul și certificarea materialului săditor pomicol sunt exercitate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu subdiviziunile sale teritoriale, în conformitate cu prevederile Legii nr.659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe.

În acest sens, instanța de apel a observat că, potrivit informației prezentate nemijlocit de reclamantul S.R.L. ”Agroparc Management,, și anume Actul de înființare a plantației multianuale din 08 august 2016, s-a constatat că, livada de vișin a fost plantată cu pomi fructiferi produși/procurați nu doar exclusiv de la pârâtul G.Ț. ”Șveț Evghenii”, ci și de la G.Ț. ”Melnic Ionana F” și S.R.L.”Surinmih”.

Mai mult decât atât, instanța de apel a constatat că, contractul de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2015, încheiat între S.R.L. „Agroparc Management,, și G.Ț. „ Șveț Evghenii”, nu prevede întocmirea, cu participarea ambelor părți contractante, a unui înscris suplimentar, susceptibil de a confirma faptul plantării pomilor fructiferi livrați în baza contractului, într-un anumit loc, care, să confirme proveniența pomilor fructiferi sădiți în caz de apariție a unor vicii de ordin material.

În rezultat, pârâtul G.Ț. „Șveț Evghenii” și-a onorat obligațiunile sale în calitate de vânzător în prezentul contract de vânzare-cumpărare, transmițând puieții de pomi fructiferi într-un număr de 5500 de puieți, cu prețul de 115 500 lei, de soi: Mărioara, Erdi Botermo și Fiurtus, nefiind însă constatat pe parcursul examinării cauzei, că în loc de soiul Fiurtus, cumpărătorului S.R.L. „Agroparc Management,, i-a fost vândut soiul Meteor de către G.Ț. „Șveț Evghenii,, or, în acest sens s-a reținut că pentru terenul de 10 ha, S.R.L. „Agroparc Management,, a procurat puieți și de la alți vânzători.

În altă ordine de idei, instanța de apel a învederat că prin scrisoare nr. 221 din 13 noiembrie 2020 (f.d. 69), Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, a comunicat S.R.L. „Agroparc Management,, că, după habitusul natural, soiurile pomilor de vișin înregistrate în Republica Moldova, sunt divizate în două grupe: arborescente și arbustoide. Soiul unguresc - Ujfehertoii Furtos, pomii cărora întradevăr intră pe rod în anul 4-5 de la plantare aparțin grupei arbustoide și se caracterizează cu vigoarea pomilor mijlocie în perioada de rodire deplină. Acest soi, ca și alte soiuri se deosebesc între ele nu numai în perioada de rodire, dar și până la rodirea pomilor, începând cu aprobarea soiurilor în câmpul 2 al pepinierii, dar și în plantațiile pomicole până la intrarea pomilor pe rod care, se pot efectua de către specialiști horticultori din cadrul institutului.

Prin urmare, afirmațiile apelantului S.R.L. „Agroparc Management,, precum că la momentul procurării puieților din pepinieră, nu a fost posibil de stabilit, că puieții procurați de soiul Ujfehertoii Fiurtus, de fapt erau de soiul Meteor, sunt declarative.

Cu atât mai mult, că în instanța de apel, reprezentantul apelantului a confirmat, că S.R.L. „Agroparc Management,, este consultat de un specialist, doctor habilitat în horticultură, Ananii Perștian, care a procurat puieții de la G.Ț. „ Șveț Evghenii,, la recomandarea acestui specialist, anume pentru sortul Fiurtus.

Acestea fiind reținute, cu referire la cheltuielile de judecată, instanța de apel a conchis că reclamantul-apelant S.R.L. „Agroparc Management,, nu dispune de dreptul de a pretinde încasarea din contul pârâtului/intimat G.Ț. „ Șveț Evghenii,, a cheltuielilor de judecată, deoarece de către instanța de fond a fost constată netemeinicia acțiunii înaintate și a respingerii acțiunii reclamantului, prin urmare, just, instanța de fond a respins pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de S.R.L. „Agroparc Management,, și a menține hotărârea din 29 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 06 mai 2022, reprezentantul recurentului S.R.L. „Agroparc Management”, Alina Adescaleț, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii, cu dispunerea încasării din contul G.Ț. „Șveț Evghenii,, în beneficiul S.R.L. „Agroparc Management,, a sumei în mărime de 643 949 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 43 466 lei și 56 de bani (19 318 lei și 47 de bani – taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, 14 488 lei și 85 de bani – taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel și 9659 lei și 24 de bani – taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 11 iulie 2022 (f.d. 31, Vol. II), instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 22 august 2022, intimatul G.Ț. „Șveț Evghenii,, a solicitat de a considera recursul declarat de recurentul S.R.L. „Agroparc Management,, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 februarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 mai 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal, a copiei deciziei integrale participanților la proces la 26 aprilie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 14, Vol. II). Astfel, cererea de recurs declarată este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului S.R.L. „Agroparc Management”, Alina Adescaleț, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de S.R.L. „Agroparc Management”, Alina Adescaleț, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de S.R.L. „Agroparc Management”, Alina Adescaleț.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Agroparc Management”, Alina Adescaleț, împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat